N°. 3502. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; vóór de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 10 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 November.

Het koor van stemmen, dat zich op dit oogenblik alom in Europa tegen Rome verheft, is verre van een volmaakt akkoord te vormen. Toch heeft het iets zeer merkwaardigs, dat, door alle dissonanten heen, getuigenis geeft van eene groote waarheid. Het vervaarlijk geraas over de zaak-Mortara ontstaat uit duizende kreeten, voortgebragt door ontelbare lieden, waarvan de meesten, door valsche berigten misleid, de toedragt der zaak niet naar waarheid vernemen konden en de overigen uit alle rigtingen te zamen komen om hun haat tegen Rome bot te vieren. Wij hebben niets te zeggen van degenen, die, verkeerdelijk voorgelicht, te goeder trouw veroordeelen wat zij niet genoegzaam kennen. Dat is het euvel van ons allen, die dagelijks dwalen, als wij niet goed en aan alle zijden onderzoeken, wat de hartstogten in de wereld aan ons oordeel opdringen. Dezulken zijn niet halsstarrig in hun feilbaar oordeel. De stroom der wereld voert in zijne nooit gestoorde vaart de hartstogten van den dag met den daaruit onstanen volkswaan van het tooneel der wereld, en schenkt dan aan de opregten van gemoed de gelegenheid om de zaken uit een ander, uit een kalm, bezadigd en redelijk oogpunt te bezien. Dan vallen vaak van zelfs de schillen van de oogen door bedrog geblinddoekt, en de waarheid vertoont zich eenvoudig en duidelijk aan het onbevangen oordeel. Dikwerf is 't dan genoeg te letten op de werken dergenen, die ons geblinddoekt hebben, om tot de overtuiging te geraken, dat zij van de beste gewaarwordingen van ons hart misbruik hebben gemaakt. Wij hebben derhalve alleen op deze laatsten te letten, die weten wat zij doen, als zij toegeven aan den haat, die hen verteert, en der waarheid willens en wetens geweld aandoen.

En wanneer men nu de wegen nagaat, waaruit de hoofdwoordvoerders van het Europeesch kabaal zijn gekomen, dan verkrijgt men zeer verrassende rezultaten.

1°. De voornaamste noodkreet is uitgegaan van de bladen, die in de dienst zijn van het Fransche goevernement. Het is zeer opvallend, dat dit juist geschied is op het oogenblik, dat het Fransche goevernement van Paus Pius IX inwilligingen trachtte af te dwingen, die Zijne Heiligheid bezwaar maakte toe te staan, inwilligingen, die met niets minder in verband staan dan met het denkbeeld der godsdienstige vrijheid, maar de vastere vestiging der Franschen in Italië beoogen. Men was te Rome niet geneigd om aan de Franschen vergunning te verleenen tot het versterken van Civita-Vecchia, zooals zij dat gaarne doen zouden. Moest nu de zaak van Mortara dienen tot hefboom of tot tuchtroede? De vraag ligt voor de hand, des te meer, dewijl geen goevernement, buiten het Fransche, zich de zooveel geraas makende zaak van Mortara heeft aangetrokken. Zelfs de Engelsche Regering, die altijd bij de hand is, om zich in dergelijke aangelegenheden te mengen, heeft ditmaal goedgevonden daartoe hare hulp niet te leenen. Is dat niet opmerkelijk van haar, die gewoon is elk voorwendsel te baat te nemen om te Rome en te Napels kerkelijke quæstiën op te werpen?

2° Het Fransche goevernement heeft vrijheid gelaten — wat het in den regel niet doet — aan alle rationalistische en revolutionnaire bladen van Frankrijk om op Rome los te trekken. Van die vrijheid heeft men een des te schromelijker misbruik gemaakt, wijl men daarin de gelegenheid vindt om, hoewel langs een omweg, desniettemin op krachtige wijze, zelfs het keizerlijk goevernement te bereiken. Al wat de hartstogten in beweging brengt, al wat de gemoederen van de godsdienst ontvreemdt, al wat tegen de Katholieke waarheid aandruischt is in Frankrijk koren op den revolutionnairen molen. Men kan daaruit beseffen, hoe de reeds zoo zeer van alle godsdienst vervreemde en in het socialismus verzonkene gemoederen der lagere volksklasse in hun rampzalig streven zijn gesterkt door eene polemiek, die gedurende weken en weken al den smaad der verguizing over den heiligen Stoel heeft uitgeworpen.

3°. Buiten Frankrijk heeft overal de revolutionnaire partij de gelegenheid aangegrepen, als een der meest gewenschte middelen, om hare zaken te begunstigen.

4°. Onvermijdelijk moesten ook vele Protestanten in den hun verleidelijk gespannen strik loopen. De gelegenheid, om hun haat tegen Rome door hevige uitvallen te bekoelen, wordt bij sommigen hunner, hier en elders, nooit ongebruikt gelaten. Nogtans, het verwondert ons, dat ook orthodoxen zich ten onzent daartoe hebben laten winnen. In Duitschland en Engeland zijn de Protestanten, die waarde toekennen aan het Doopsel, wijzer geweest. En zelfs moet dit opgemerkt worden, dat de Engelsche en Duitsche Protestantsche bladen in het aangeheven woest geschreeuw zich doorgaands niet anders gemengd hebben dan door de overname van hetgeen Fransche en Belgische bladen daarover schreven. Men ziet daarin, dat de Protestanten in den vreemde te dien aanzien niet zoo blind zijn geweest als sommigen onder ons, b. v. als de radikalen van den *Tijdspiegel* en de volgelingen van den zich noemenden predikant Schwartz, die elkaâr omhelsd hebben in den haat jegens Rome.

5°. De *Tijdspiegel* verbeeldt zich, dat de naam van Mortara niet zal gehoord zijn in *Napels* en in *Zweden*. Hij vergist zich. Zeker is hij in Zweden gehoord, want hij is zelfs te St.-Petersburg vernomen, te St.-Petersburg, waar men zich niet heeft vergenoegd, gelijk in Zweden, met de verbanning van eenige vrouwen, die Katholiek zijn geworden, maar waar men onder Keizer Nikolaas millioenen Katholieken van den Griekschvereenigden ritus door middel van den knoet, van de verbanning naar Siberië en van andere gewelddadige bekeeringsmiddelen, tegen hunnen wil en dank, aan de Katholieke Kerk heeft ontnomen, om ze tot de Grieksche scheuring toe te rekenen. Ook van dat St.-Petersburg is de stem uitgegaan, die weeklaagt in verbolgen verontwaardiging over de onmenschelijke wreedaardigheid, gepleegd in den zoogenaamden kinderroof van Mortara's zoon, die te Rome, voor rekening van den Paus, eene uitnemende opvoeding ontvangt.

6°. moeten wij daarbij natuurlijk voegen de Israëlieten, die eigenlijk gezegd hier gebruikt worden en zich laten gebruiken tot hetgeen hun geen voordeel aanbrengt, weinig vrienden bezorgt, en veeleer vijanden bereidt. Zij zien dat niet in; het dient hun tot verschooning. Maar het wordt ons hoe langer hoe meer blijkbaar, dat vele verstandige Israëliten weinig ingenomen zijn met de rol die men hun in deze omstandigheden leent. Zij begrijpen maar al te zeer dat achter de gansche geschiedenis iets anders zit, dan de zucht om belangstelling voor Israëlieten te toonen, en dat dit andere later wel eens tegen de Israëlieten zou kunnen keeren. De Italiaansche revolutionnairen hebben, zoo min als de Italiaansche bevolkingen, ooit veel eerbied voor de regten van Israëlieten gehad. En zoo er ooit een storm in Italië komt opzetten, die de Katholieke geestelijkheid bedreigt dan kunnen de Israëlieten weten, dat die storm niet zal nalaten, na de beschermers der Joden te hebben aangetast, ook de beschermelingen te teisteren. Wij hebben laatstelijk aangetoond, dat de Joden tegenwoordig in de Europeesche maatschappij sterk zijn. Maar wij hadden toen zoo min als nu den tijd daarbij te ontvouwen, dat aan die magt eene zwakke zijde is, en dat — wat vreemd schijnen mag — juist in hunne sterkte hunne zwakheid ligt. Welligt bespreken wij dat later. Inmiddels zij het genoeg hier te hebben aangestipt, dat vele verstandige Israëlieten begrijpen, dat zij voorzigtig moeten zijn, en volstrekt niet gediend zijn met het geraas, dat ten hunnen behoeve schijnt te worden gemaakt.

Nemen wij dit alles bij elkander, dan vinden wij een opmerkenswaardige verzameling van zamengekoppelde stemmen, die allen tegen Rome schreeuwen: Een christen-goevernement, dat politieke inzigten bevordert door middel van eene kerkelijke agitatie, en zich zelven verzwakt; Katholieken, die niet weten wat zij gelooven; rationalisten van allerlei soort en gehalte; Protestanten van allerlei kleur; pantheistische predikanten naast orthodoxe leeraars; revolutiemakers uit alle deelen van de Europeesche wereld; republikeinen en socialisten naast Orleanisten en zoogenaamde konstitutionneelen; Protestantsche volken, die geene vrijheid van godsdienst dulden, met Grieksch-schismatieken, die te vuur en te zwaard bekeeringen maken; en dat alles gezamenlijk kreeten aanheffend op den grondtoon door Joden aangeheven tegen den Paus van Rome over de waarde en innerlijke kracht van het Doopsel! Wat een schouwspel!

Want van welke zijde de zaak ook moge worden genomen; dit is in allen geval blijkbaar, dat hier voor den heiligen Stoel niet een feit is of eene zaak, maar een beginsel, het beginsel namelijk over de bovennatuurlijke kracht van het heilig sakrament des Doopsels. Zoo het een feit of zaak gold, sinds lang had de heilige Vader toegegeven. Maar nu een beginsel van de christelijke leer in de zaak betrokken is, nu staat hij onverzettelijk.

Maar daarom ook zien wij hier den Paus in zijne hoogst verhevene gedaante, in de gedaante van den opvolger van Petrus op de steenrots geplaatst, die door alle zijne vijanden bevochten wordt. En boven het geloei van den storm, te midden waarvan hij rustig en veilig staat, verheft hij zijne stem, en verkondigt hij het der ongeloovige wereld wat het is Christen te zijn, als men door den doop afgewasschen is in het bloed van Christus!

Ziedaar de ware zin van hetgeen thans plaats heeft. Aan den eenen kant heeft men al de krachten der wereld, die op de steenrots hare golven onvermogend ten pletter slaan! Aan den anderen kant staat de Stedehouder van Christus, die, gedragen en in de hoogte getild door diezelfde krachten, in 't gezigt gesteld van de gansche wereld, kalm en rustig de waarheid van het Christendom door woord en daad predikt!

Dat is schoon, dat is groot, dat is hartverheffend! Dat is een tooneel. zoo als een menschen-verstand het niet voorbedachtelijk voorbereiden, noch een menschelijke wil het uitvoeren kan. De vinger Gods is hier, zeggen wij, die de omstandigheden zoo geleid heeft, dat het hoofd der Kerk, zonder dat hij het zocht, optreedt als de eenige verkondiger der Christelijke waarheid.

Want het is zeer door ons opgemerkt, en niet zonder onze verbazing, dat ook geloovende Protestanten en schismatieke Grieken, zich gesteld hebben naast al de ongeloovigen, om, met ter zijde-stelling van de waarde van het Doopsel, de belijdenis der waarheid alleen aan hem over te laten, die staat op de rots der eeuwige waarheid, die Christus-zelf is. Ook daarin is, altans voor ons, de vinger Gods zigtbaar, die het ons vertoont hoe de afval en de scheuring zamenzweeren met de ongeloovigen, en zoo weinig bestand zijn tegen de beroeringen, die de ongeloovige hartstogten tegen de Christen Kerk aanvuren, dat zij zich daarin laten opnemen om er werkzaam te worden tegen de waarheid, die zij-zelven belijden.

Wanneer men het zooveel gerucht makend feit uit dat oogpunt beschouwt, dan wordt men aangegrepen door eene gemengde gewaarwording van bewondering en verteedering; men gevoelt zich gesterkt en opgevoerd tot de innerlijke vreugde, die zich verblijdt in den tegenspoed, in den strijd en in de worsteling van de booze wereld, omdat men de openbare en feitelijke getuigenis voor zich ziet, dat men staat op de rots, waartegen de krachten der hel niets vermogen.

Het wetsontwerp tot vaststelling van het VIIIe hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859, betreffende het departement van Marine, heeft bij het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer tot verschillende beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven. In de eerste plaats heeft de aanhef der Memorie van Toelichting algemeen de aandacht getrokken. Daarin toch vond men dat aan de uitgaven voor het buitengewoon herstel der Marine thans dat buitengewoon karakter, stilzwijgend en voor goed wordt ontnomen, en dus het vermoeden bewaarheid dergenen, die van den aanvang af beweerd hebben, dat ook in de toekomst de begrooting van Marine niet weder tot het oorspronkelijk lager cijfer dalen zou. Terwijl men gaarne hulde deed aan de zorgen en het talent, waarmede de Memorie van Toelichting tot dit hoofdstuk is

opgesteld, hebben echter vele leden het denkbeeld niet van zich kunnen weren, dat daarin het tafereel van goede vruchten, verworven door de aanzienlijke sommen gelds, welke in de laatste drie jaren meer dan te voren aan de Marine ten koste zijn gelegd, al te sterk gekleurd is. Ook meende men, dat er op den beweerden voldoenden toestand der Oost-Indische zeemagt veel valt af te dingen. Verder wenschte men de zekerheid te bezitten, dat het oefeningseskader in de Middellandsche Zee, de vergelijking met schepen van hetzelfde charter van andere natiën kan doorstaan. Ofschoon het onbillijk zou zijn de verbeteringen te miskennen, die het materiëel onzer zeemagt in de laatste jaren heeft ondergaan, konden zeer vele leden de overtuiging niet verbergen, dat de opbeuring uit vroeger verval slechts zeer langzaam voorwaarts gaat. De vraag werd gedaan, wat dan eigenlijk het doel is, naar hetwelk de minister bij zijne pogingen tot herstel van het materiëel der marine streeft, of liever welk het standpunt is, hetwelk hij bij het voortgaan op den tegenwoordigen voet met opzigt tot het getal, de soort en het charter onzer oorlogschepen hoopt te bereiken. Ten aanzien der zeilschepen, het op onze stoom-oorlogschepen toe te passen stoomvermogen, de inrigting van het Oost-Indiesch eskader en de kustverdediging in Nederland heerscht nog onzekerheid. Men heeft berust in het geheel doen wegvallen der afscheiding op de begrooting tusschen hetgeen voor de instandhouding en voor de uitbreiding van het materiëel der zeemagt geacht werd noodig te zijn. De zaak der drooge dokken te Willemsoord is in al de afdeelingen breedvoerig behandeld. Eenige leden bleven nog altijd twijfelen aan de mogelijkheid om op dat punt dokken tot stand te brengen, die den naam van *drooge* dokken verdienen. Wat het nieuwe dok betreft, had het gezegde in de memorie van toelichting, dat er een nader kontrakt met den aannemer van den put was aangegaan, waarbij de diepte van dien punt gewijzigd en naar men meende omtrent de drooghouding meer bezwarende voorwaarden voor het Rijk waren toegestaan, op velen eenen onaangenamen indruk gemaakt. Zij vreesden dat de kosten, voor het drooghouden vereischt, aanzienlijk konden toenemen, zoodat de grenzen dier uitgaven moeijelijk te bepalen waren. Wat de herstelling van het oude dok aangaat, gaf men het den minister gaarne toe, dat het, vooral nu onze scheepsmagt vele stoomschepen zal tellen, uitermate wenschelijk zou zijn twee drooge dokken te Willemsoord te bezitten. Over het algemeen acht men de uitbreiding van het korps mariniers een nuttigen maatregel, en kan men zich wel vereenigen met het denkbeeld om de dienstneming bij dat korps door eenige verhooging van het traktement en de soldij der mindere officieren en manschappen aan te moedigen. Het denkbeeld om aan de officieren der marine, voor den diensttijd in de koloniën en tusschen de keerkringen doorgebragt, een verhoogd pensioen te verzekeren, kwam vrij algemeen aannemelijk voor. De wijze echter waarop de minister dat denkbeeld wil uitvoeren kan men niet goedkeuren.

Bij de overweging in de afdeelingen der Tweede Kamer van het wetsontwerp tot vaststelling van het XIe hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1859 (koloniën) zijn onderscheiden beschouwingen en bedenkingen in het midden gebragt, die deels meer in 't algemeen de aangelegenheden onzer koloniën en overzeesche bezittingen betreffen, deels zich meer bepaald aan de voorgedragen begrootingswet hechten.

Omtrent Oost-Indië zijn o. a. de volgende beschouwingen gevoerd: Er werd gevraagd hoe het staat met de uitvoering van het regeringsreglement voor Ned. Indië, waardoor men inzonderheid bedoelde, welke algemeene verordeningen, volgens dat reglement gevorderd, reeds werkelijk in het leven geroepen zijn.

Meer bepaald wenschte men te weten, welke maatregelen reeds genomen zijn in de rigting van art. 56 van het regeringsreglement, waarbij aan den gouverneur-generaal het zooveel doenlijk in standhouden der op hoog gezag ingevoerde kultures, doch onder bij dat artikel uitgedrukte voorwaarden en met het oog op de voorbereiding tot eenen anderen toestand, is aanbevolen.

Evenzoo werd mededeeling gevraagd van de verordeningen tot nu toe, naar aanleiding van art. 57 van het regeringsreglement ter nadere regeling der heerendiensten uitgevaardigd of beraamd.

In sommige afdeelingen is men terug gekomen op het verlangen tot eene algemeene herziening van het Indiesch drukpersreglement en zulks bij de wet.

Ook is gewezen op den toestand van het openbaar onderwijs in Ned. Indië, welke aangelegenheid bij art. 125 van het regeringsreglement verklaard is een voorwerp van aanhoudende zorg voor den goeverneur-generaal te moeten zijn.

Op nieuw is aangedrongen op eene wettelijke regeling der pensioenen van de Indische burgerlijke ambtenaren.

Ook is de quæstie der Europeesche kolonizatie ter sprake gebragt, naar aanleiding van het verslag der staatskommissie nopens deze zaak benoemd. Men wenscht inlichtingen van de Regering omtrent haar gevoelen nopens deze belangrijke zaak.

Omtrent de veilingen der Handelmaatschappij werd op nieuw het gevoelen met kracht voorgestaan, dat het getal der jaarlijksche veilingen van goevernements-produkten, vooral van koffij, vermeerderd moest worden.

Omtrent West-Indië werd o. a. teruggekomen op een feit, reeds vroeger ter sprake gebragt, namelijk de zeer strenge straffen, niet lang geleden aan een zevental vrije Chineesche arbeiders in Suriname opgelegd, welke straffen, indien de deswege medegedeelde berigten juist zijn, den naam van willekeurige mishandelingen ten volle zouden verdienen. Men verlangde hieromtrent nadere bepaalde inlichtingen. Met bevreemding heeft men vernomen, dat de onlangs benoemde zes landdrosten, belast met het toezigt op de uitvoering der slavenreglementen, niet in funktie zijn getreden maar weder op wachtgeld zijn gesteld.

Aangaande de begrooting zelve, toonden verscheiden leden zich te leur gesteld door de wijze van inrigting van dit hoofdstuk der begrooting. Vrij algemeen heeft men het denkbeeld der Regering, om onder art. 2 van dit hoofdstuk een rond cijfer van *f* 12,000 uit te trekken voor de uitbreiding, die het departement, vooral ook ten gevolge der invoering van de wet op de koloniale komptabiliteit, zou ondergaan, te voorbarig gekeurd. Die verhooging van uitgaaf scheen wel te kunnen worden uitgesteld tot dat die wet-zelve tot stand was gebragt.

Omtrent de bekende quæstie van Serawak komt in het voorloopig verslag het volgende voor; »Bij de plaats gehad hebbende overweging is men teruggekomen op een punt, reeds bij de overweging van het IIIe hoofdstuk dezer Staatsbegrooting aangevoerd; namelijk de loopende geruchten nopens pogingen, door den bekenden James Brooke te werk gesteld om de Engelsche Regering tot het koopen of overnemen van zijne nederzetting op Serawak over te halen. Men zou aan deze geruchten minder hebben gehecht, indien niet in den laatsten tijd blijken waren voorgekomen, dat in Engeland de publieke opinie ten gunste van zoodanigen stap en van het vasten voet krijgen op Borneo in 't algemeen bewerkt wierd. Dat nu eene Engelsche vestiging op Borneo strijdig zou zijn met den geest en de letter van het verdrag van 1824 kwam aan de leden, die zich over dit punt meer bepaald uitlieten, geen enkel oogenblik twijfelachtig voor. Dat traktaat — het is meermalen betoogd en ook in de zitting der Tweede Kamer van den 27n September jl. opzettelijk herinnerd — heeft hoofdzakelijk tot strekking gehad, om eens voor al uit te maken, dat de eilanden van den Indischen Archipel aan Nederland, het Vasteland van Indië aan Groot-Brittanje behooren zouden. Alleen voor Singapore is destijds op dien regel eene uitzondering gemaakt, omdat dit punt, als slechts door eene smalle zeeëngte van het schiereiland Malakka gescheiden, geacht kon worden tot het Vasteland te behooren. Het is van zeer overwegend belang, dat de Nederlandsche Regering dit beginsel met klem en nadruk vasthoudt, en dus zich, zoo dit noodig mogt zijn, met alle kracht tegen elke Britsche goevernements-vestiging op Borneo verzet. Ook de leden, die zich minder bepaald over deze aangelegenheid uitlieten, vereenigden zich in zoover met de overigen, dat ook zij der Regering in ernstige overweging gegeven wilden hebben om, zoo het gevaar van inbreuk op de regten van Nederland omtrent het bezit van Borneo werkelijk mogt ontstaan, die regten krachtdadig te handhaven. De kommissie van rapporteurs kan niet anders dan dezen aandrang ondersteunen.

De zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen heden ten 2 ure hervat worden.

De ontwerpen van wet bij de Kamer aanhangig zijn:

1°. de verschillende hoofdstukken der Staatsbegrooting en de wet op de middelen voor 1859;

2°. tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856;

3°. tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een provincialen weg van Fijnaard, over Oud-Gestel, naar Roozendaal (Noord-Brabant);

4°. algemeene bepalingen tot wering van besmetting op aankomende zeeschepen;

5°. maatregelen tot ontruiming van het eiland Schokland;

6°. herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer;

7°. herziening van de tabel, bedoeld in art. 99 der wet van 4 Julij 1850;

8°. wijziging der tarieven van sommige gemeenten;

9°. wijziging van het belastingstelsel en van eenige bepalingen der gemeentewet, rakende de gemeentebelastingen; te weten: 1°. op het regt van successie en overgang bij overlijden; 2°. tot evenredigmaking van de grondbelasting; 3°. tot afschaffing van den accijns op den turf en de steenkolen; 4° tot wijziging van de wet op den accijns op het geslagt, en 5°. tot wijziging van de artt. 241, 242 en 286 der gemeentewet.

10°. herziening der wet op den waarborg, en bela[sting] der gouden en zilveren werken;

11°. bekrachtiging van provinciale belastingen [in] Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordho[lland], Zeeland, Utrecht, Friesland, Groningen e[n] Drenthe;

12°. begrooting wegens den arbeid der gevangene[n] over 1859;

13°. vastelling van bepalingen omtrent het gebru[ik] der spoorwegen;

14°. begrooting der uitgaven voor de landsdrukker[ij] voor 1859;

15°. betrachting van eenige artikelen der verleend[e] koncessie tot aanleg en exploitatie van den Noordel[ijken] spoorweg;

16°. inkoop en amortizatie van rentegevende nationa[le] schuld, en regeling van het fonds, voortspruitende u[it] koopprijzen van domeinen, over het dienstjaar 1858;

17°. goedkeuring van artikelen der overeenkomst m[et] België tot wering van den nadruk van wetenschappelijk[e] en letterkundige werken;

18°. regeling der ontvangsten en uitgaven van h[et] pensioenfonds voor 1859;

19°. bepalingen omtrent den doortogt en het vervo[er] van landverhuizers.

20°. afschaffing der slavernij in West-Indië; en

21°. tiendvrijdom ter bevordering van landverbetering.

Ook is nog aanhangig een voorstel van den hee[r] Sloet tot Oldhuis tot afkoopbaarheid der tienden.

Er zijn ook nog te behandelen:

1°. de overeenkomst met Wurtemberg ter regeling der voorwaarden waarop de konsulaire agenten in d[e] overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten.

2°. overeenkomsten met Sultans en Rijksgrooten o[p] Menado, Celebes, en onderhoorigheden, enz.

3°. rekening betreffende het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1856, enz.

4°. verslag over de verrigtingen aangaande het arm[en]bestuur over 1856.

De heer R. van Delft, had zich in kassatie voorzie[n] tegen een arrest van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, waarbij hij, met bevestiging van een vonn[is] der arrondissementsregtbank te Rotterdam, is schul[dig] verklaard aan het wanbedrijf van laster in een d[oor] hem verspreid gedrukt geschrift, en te dier zake ve[r]oordeeld tot eene gevangenisstraf van eene maand eene geldboete van *f* 25 en in de kosten, met ont[]zegging voorts, gedurende vijf jaren, van de regten omschreven bij art. 8 der wet van 29 Junij 1856, na dat het veroordeelend vonnis kracht van gewijsde za[l] hebben erlangd, en bij welk vonnis eindelijk is toege[]wezen de eisch der beleedigde partij om, ten koste va[n] den veroordeelde dat vonnis bekend te maken, in twe[e] dagbladen in deze provincie met de kosten daarvan, d[e] *f* 150 niet te boven gaande.

Heden, deze zaak gediend hebbende voor den Hooge[n] Raad, is, nadat daaromtrent het verslag was uitgebrag[t] door den raadsheer-voorzitter, de heer advokaat Mr. J. van Gigch voor den requirant van kassatie opgetre[]den en heeft hij zijne rede aangevangen met op te mer[]ken, dat de feiten, den Raad uit het zoo even uitge[]bragt volledig verslag bekend geworden, eenvoudig en duidelijk zijn, daarop nederkomende, dat door den req[uirant] wissels zijn toegezonden aan vijf bankiers te Rotterdam waaraan gehecht waren brieven, die laster zonden be[]vatten. En nu stelde hij als de eenige vraag, waarop het hier aankomt: is art. 367 van den Code Pénal op dat feit zoo als het dáár ligt, van toepassing? Aan de ontkennende beantwoording dier vraag hecht zich het middel van kassatie, dat de pleiter vervolgens voorstelde en bestond in beweerde verkeerde toepassing van artt. 367 en 374 van het wetboek van strafregt, in verband met art. 1 van dat van strafvordering, omdat de ge[]bezigde uitdrukkingen, zoo ze als lasterend waren te beschouwen, in het onderwerpelijk geval niet vielen in de termen van art. 367 evengemeld. Zoowel op grammatikale als op regtmatige gronden beweerde de verde[]diger hoofdzakelijk, dat hier niet te denken valt aan het *distribuer* (verspreiden) in den zin van art. 367 Code Pénal, dat is het wijd en zijd, heinde en ver geven en doen toekomen, het naar alle kanten verspreiden van het als lasterlijk geoordeelde geschrift; en zulks met het oog op hetgeen in facto blijkt. Van het aangeslagen zijn, was hier evenmin de rede, dat is dat het geschrift zoodanig ware gesteld, en geplaatst, dat het voor een ieder zigtbaar en merkbaar zou zijn, en door een ieder, die wilde, kon worden gelezen. Zoo ook was het geschrift niet verkocht, d. i. in handelscirkulatie gebragt, zoodat het voor een ieder, die het wilde en lezen kon, voor geld verkrijgbaar ware. Laster, naar den geest en de bedoeling der wet, in den zin des wetgevers, niet denkbaar zijnde zonder groote publiciteit, als het eerste en kenmerkend criterium van het wanbedrijf, zoo volgt hieruit ook, dat in casu, bij gemis van alle requisieten, dat wanbedrijf niet bestaat. Den 16n November zal de adv. gen. Rœmer in deze zijne konkluzie voordragen.

In de zitting van den Hoogen Raad op heden heeft de adv.-gen. Karseboom konkluzie genomen in de zaak van A. Bysterveld, tegen een arrest van het hof in Vriesland, waarbij hij ter zake van moedwilligen manslag, na reeds vroeger krimineel te zijn veroordeeld, verwezen is tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 15 jaren en in de kosten. Die konkluzie strekte tot verwerping van het beroep. Uitspraak 23 November.

Eergisteren morgen is aan boord van een zandschip, liggende in het Haarlemmermeer-ringkanaal, een droevig ongeluk gebeurd. De dochter van den schipper, een meisje van 16 jaar, geraakte met hare kleederen in brand en sprong te water; ofschoon spoedig er uitgehaald en bij den kastelein Reis te Halfweg ingebragt, alwaar zij door den chirurgijn en de huisgenooten op de liefderijkste wijze verpleegd werd, stierf de ongelukkige eenig minuten daarna. (*Amst. Ct.*)

Bij beschikking van 6 Nov. 1858 is aan den heer H. C. Wonda, te Sneek, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers en goederen van Lemmer naar Amsterdam en terug.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslagen: als burg. der gem. Wervershoof, D. Groot; benoemd: tot leden der te Amst. gevestigde komm. voor de vaart op den Rhijn, G. A. Ouwens en J. H. Kluytenaar Jr.; tot burg. der gem. Leyden, mr. D. Tieboel Siegenbeek, onder toekenning van eervol ontslag als offic. van just. bij de arr. regtb. aldaar; en in deszelfs plaats benoemd mr. E. Pont.

's GRAVENHAGE, 9 Nov. H. M. de Koningin-moeder is heden middag van Soestdijk in deze rezidentie aangekomen en aan HDs. paleis aan den Scheveningschen weg afgestapt.

ROTTERDAM, 6 Nov. Heden heeft voor rekening van het R. K. Parochiaal Armbestuur dezer stad plaats gehad de aanbesteding voor het bouwen van diverse schoollokalen, onderwijzers-woningen, enz. aan den Coolsingel; zijnde de laagste inschrijver de heer H. J. Dupont, voor de som van *f* 52,314.

De opbouw zal geschieden naar de plannen en teekeningen van de architekten de heeren W. Thijsen en H. J. van den Brink, onder wier opzigt het werk zal worden uitgevoerd.

De lokalen, ingerigt voor bewaarscholen, scholen voor lager onderwijs, naai- en breischolen, zullen kunnen bevatten cirka 1500 kinderen, en wordt daarbij op uitgebreide schaal in toepassing gebragt al datgene, wat de nieuwe wetenschap voor zulke inrigtingen aan scholen aanbiedt.

Door de oprigting dezer scholen wordt voor de minvermogende jeugd in eene lang gevoelde, dringende behoefte voorzien.

Het Parochiaal Armbestuur heeft het bewijs gegeven dat het volkomen zijne roeping begrijpt, door zich niet alleen te bepalen bij het leenigen van den nood der armen, maar tevens zijnen blik te vestigen op die middelen, welke moeten leiden tot voorkoming, altans tot vermindering van armoede.

WASSENAAR, 9 Nov. Heden is het stoffelijk overschot van wijlen den heer Mr. J. baron van Brienen van Stadt van Brussel in deze gemeente aangekomen om morgen in het familiegraf aldaar te worden bijgezet.

KROMMENIE, 7 Nov. Tot de vervulling van den alhier vacerenden post van hoofd-onderwijzer ter openbare school hebben zich niet minder dan vijftig sollicitanten aangemeld. Op Dingsdag e. k. zal het vergelijkend examen onder hen aanvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Nov. De *Moniteur* deelt een brief mede van den Keizer aan Prins Napoleon, minister van Koloniën, betreffende de aanwervingen van vrije negers aan de kust van Afrika. Daarin wordt gezegd, dat alleen eene diepe overtuiging van Frankrijks goed regt ten deze in staat geweest is, om niet terug te deinzen voor eene eventuële afbreking der vriendschappelijke betrekkingen met Portugal. Hoe dit zij, zoo veel is zeker, dat wanneer de aangeworvene Afrikaansche arbeiders niet uit vrijen wil handelen en indien alzoo die aanwerving een vermomde slavenhandel is, de Keizer tot geen prijs daaraan zijne goedkeuring schenken wil. Z. M. wil volstrekt niets wat strijdig is met de begrippen der menschelijkheid en den voortgang der beschaving. Prins Napoleon wordt derhalve uitgenoodigd, om te onderzoeken hetgeen ten deze waar is en door tusschenkomst van den minister van Buitenlandsche Zaken de onderhandelingen te hervatten, die deswege reeds met Engeland aangeknoopt waren. De Keizer gelooft, dat met goed gevolg de vrije arbeid van koelies in de plaats kan worden gesteld van dien van Afrikaansche negers.

— Volgens eene officiëele berekening zou de bevolking van Parijs, na de voorgenomene uitbreiding der stad, meer dan 2 millioen zielen bedragen.

— Volgens een schrijven uit Parijs zouden in de departementen, namelijk in die der Vienne en Puy de Dôme, verscheidene inhechtenisnemingen, krachtens de veiligheidswet bewerkstelligd zijn.

— De regtbank van Koophandel heeft de heer Mirès veroordeeld tot eene vergoeding van 2 millioen franken ten bate der ondernemers van de spoorwegen in de pauselijke Staten.

— Uit goede bron verneemt men dat, ingevolge een schatting der Kamer van Koophandel te Nantes, Frankrijk de door Portugal te betalen schadevergoeding op 180,000 franken bepaald heeft.

— Luidens berigten van Afrika's westkust zou de mulat Roberts, die zich in de zaak van de *Regina Cœli* tegen Frankrijk vijandig toonde, niet meer tot prezident der republiek Liberia benoemd worden; zijn opvolger zou met de beste bedoelingen ten aanzien van Frankrijk bezield en voor de emigratie der negers naar de Fransche koloniën gunstig gestemd zijn.

— Volgens den *Constitutionnel* zou de door Spanje beraamde expeditie tegen Mexiko, ter bestraffing der te San Vincent de Cuernavoca tegen Spaansche onderdanen gepleegde misdaden, en die tegen Marokko, wegens nieuwe aanrandingen der Mooren van het Rif niet meer noodig zijn, daar volgens ontvangen berigten het Mexikaansche goevernement de moordenaars te Cuernavoca heeft doen ter dood brengen, en dat de Keizer van Marokko een vergoeding heeft aangeboden voor de door de Mooren van het Rif gepleegde gewelddadigheden, en wel ten bedrage van 40 duizend realen.

— Naar luid van berigten uit Tripoli, 23 Oktober jl., heerscht groote onrust onder de Christen bevolking dezer stad. Onder de Muzelmannen was vroeger het gerucht verspreid, dat op den 20n dier maand eene algemeene slagting der Christenen zou plaats hebben. Ten einde alle ongeregeldheden en rustverstoringen te voorkomen, was de stad in staat van beleg gesteld; talrijke patrouilles doorkruisten de straten, de wachten aan de poorten waren verdubbeld. De gansche Christenbevolking had zich gewapend en hield zich gereed om alle geweld te keeren. Vele hadden hunne tilbare have en zaken van waarde aan boord der schepen, welke in de haven geankerd lagen, in veiligheid gebragt.

Ten gevolge van deze maatregelen van voorzorg en de krachtige houding der Europeesche konsuls, hadden geene rustverstoringen plaats gegrepen. Binnen weinige dagen zal het gevaar geweken zijn, daar Dingsdag a. s. het Muselmansche feest van den Miland, dat is van de geboorte van Mohammed, eindigt.

De opgestanen soldaten van het Arabische regiment zijn naar Djebel gezonden, ter versterking van het garnizoen van het kasteel Yefun.

Naar een verbreid gerucht te oordeelen, moet de zoon van den Sjah van Gumna het plan hebben beraamd, om een opstand in het binnenland te weeg te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Nov. De reis van den heer Gladstone naar de Ionische eilanden zal niet langer duren dan tot de opening van het Parlement.

— De door de hervormingsgezinde vereeniging van Guildhall aan den heer Bright opgedragen last om in het Lagerhuis een hervormingsbill voortestellen, heeft in de politieke kringen veel indruk gemaakt. Voortaan zal men niet alleen zeggen: het wetsvoorstel van lord John Russel of wel van het goevernement; men zal ook spreken van het voorstel der radikale partij, want deze heeft zich officieel gekonstitueerd als deel te willen nemen aan het bestuur van het land.

De heer Bright heeft zich niet bepaald willen verbinden ten aanzien der bijzonderheden en den juisten tijd, dat het hervormingsplan zal worden voorgesteld, ten einde vrijelijk van het gunstig oogenblik daartoe met behulp zijner vrienden te kunnen gebruik maken.

— Bij gelegenheid van den verjaardag van het buskruid-verraad, waren in sommige straten der stad, zoo als gewoonlijk, eenige straatjongens op de been, die in pauselijk en kardinaalsgewaad gekleede poppen, ronddroegen; sommigen dier knapen waren in Chineesche kleeding. Het verdient opmerking, dat die tooneelen in het midden der stad niet gezien werden en slechts in de armste en meest afgelegene wijken, waar trouwens niet datzelfde rumoer heerschte als vroeger bij die oploopen.

— De dagbladen van la Plata behelzen het verhaal van een moordaanslag tegen den prezident van Bolivia, Lenarès. In den nacht van 10 Augustus vertoonde zich een bende eedgenooten voor het goevernementsgebouw. De prezident, gerucht hoorende, naderde met twee zijner vrienden een venster. De muiters schoten en de twee vrienden van den prezident, de generaal Pandencio en kolonel Vernez, werden doodelijk getroffen. Onmiddellijk deed de wacht van het paleis een uitval en verjoeg de bende. De kolonel Ortiz, dien men als de hoofdaanleider van den aanslag beschouwt, was gedurende dit gebeurde in de kapel van het paleis. Toen hij ze verliet werd hij gevat en onmiddellijk gefusilleerd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 November. De stadhouder van Tyrol, aartshertog Karel Lodewijk, vertrekt naar Rome, om daar tot half-December te wijlen. Hij bewoont op dit oogenblik het lustslot Moramare nabij Triëst, dat den aartshertog Ferdinand Max behoort. Niet eerder dan tegen het nieuwe jaar zal de prins naar Inspruck terugkeeren

BERLIJN, 7 Nov. De benoeming van het nieuwe ministerie heeft den verwachten gunstigen indruk gemaakt. De bereids bij de instelling van het regentschap ontstane hoop op een wettelijken en konstitutioneelen toestand, is verwezenlijkt geworden. Naar men verneemt hebben de minister van Justitie en de Handelsminister, welke aan het bestuur zijn gebleven, zich bij het programma van het nieuwe kabinet aangesloten.

— De *Volks Zeit.* is in beslag genomen wegens twee artikelen over de verkiezingen en het afgetreden ministerie; in het artikel, dat dit laatste bespreekt, wordt de val van het ministerie-von Manteuffel niet zeer liefelijk voorgesteld.

STADSNIEUWS.

237ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven). 1ste Klasse, 2de Lijst: N°. 715 en 14874 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 November.

BEVALLEN (6 Nov.): J. B. Harm, geb. Holterman, Z. F. M. Janssen, geb. Peters, D. - S. Loeb, geb. Posnanki, D.
OVERLEDEN (3 Nov.): L. de Leeuw, 44 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	*f* 29,42½	à —	Pruissische .	*f* 34 11/16	à —
Napelsche . .	〃 —,—	〃 —	Spaansche . .	〃 —,—	〃 —
Div. in £ . .	〃 11,60	〃 —	Hamb. Russ.	〃 34⅛	〃 —
Eng. Russen .	〃 11,60	〃 —	Russ. in Z. R.	〃 34 3/16	〃 —
Fransche . .	〃 55½	〃 —	Polen 〃 P. R.	〃 35¾	〃 —
Belgische . .	〃 55¾	〃 —	〃 〃 Fl.	〃 26¾	〃 —

Nation. Metall. *f* 29.40. Coupon Mexiko 1854 *f* 14¼ à 14½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70 à 9,80
Oude Gerande Dukaten	〃 5,50 〃 5,60
Wigtige Souvereinen	〃 11,70 〃 11,80
〃 Pistolen	〃 9,50 〃 9,60
Stukken van 20 Franks	〃 9,30 〃 9,40

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10 à 11 pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	〃 2,33 〃 2,36
Brabandsche Kroonen	〃 2,65 〃 2,70
Fransche	*f* 2,70 *f* 2,75
Pruissische Daalders	〃 1,74 〃 1,77
Zilver 1000 à 980	〃 —,— 〃 —,—
〃 900 〃 700	*f* 104,20 à 105,—

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1858.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
Mei	101,916	*f* 39,122.—	*f* 11,652.—	*f* 162,690.—
Junij	113,590	〃 31,802.—	〃 13,536.—	〃 158,928.—
Julij	149,174	〃 34,971.—	〃 20,868.—	〃 205,013.—
Augustus	147,657	〃 33,610.—	〃 22,560.—	〃 203,827.—
Sept.	124,074	〃 38,619.—	〃 18,828.—	〃 181,521.—
Oktober	101,160	〃 37,988.—	〃 17,124.—	〃 156,272.—
Totaal	737,571	*f* 216,112.—	*f* 104,568.—	*f* 1,058,251.—

Het algemeen kantoor van administratie alhier, onder direktie van Stadnitski en van Heukelom c. s., heeft bekend gemaakt, dat de coupons van door hetzelve uitgegevene certifikaten van Russische Fondsen, verschenen 1 Julij 1858, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, als: van 6 pc. in assignatiën groot Rs. 30 met *f* 14,98, en van 6 pc. in zilver groot Rs. 15 met *f* 26,22.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pc. Russische Certifikaten 1e, 2e en 4e leening, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Augustus 1858, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 17.39.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 7/16	2/m. Livorno	*f* 39⅛
Zigt 〃	〃 55 15/16	〃 Napels	〃 80¼
2/m. Bordeaux	〃 55¼	3/m. Petersburg	〃 1.70
½/m. 〃	〃 55⅝	6/w. Weenen	〃 110½
3/m. Madrid	〃 238	〃 Augsburg	〃 35½
〃 Cadix	〃 240	〃 Frankfort	〃 99
〃 Sevilië	〃 237	2/m. Hamburg	〃 34 13/16
〃 Bilbao	〃 237	Zigt 〃	〃 35 1/16
〃 Lissabon	〃 40⅞	2/m. Londen	〃 11.60
〃 Porto	〃 40⅞	Zigt 〃	〃 11.67½
2/m. Genua	〃 45¾	Rotterdam	〃 ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		8 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 〃		〃		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅞	〃	64	63 15/16
Dito Dito	3 〃	75 11/16	〃	75¾	
Dito Dito	4 〃	98 1/16	〃	98⅛	
Amortis. Syndik. . .	3½ 〃	92	〃		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ 〃	142⅝	〃	143	142¾
Oost-Ind. Leening . .	4 〃		〃		
Aand. Holl. Spoorweg. . .			〃		
Leening idem	4½ pCt.		〃		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ 〃		〃		
Maatschappij van Weld.	4 〃		〃		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ 〃		〃		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ 〃	53¼	〃		
Frankrijk, Certifikaten .	3 〃		〃		
Spanje, Obligatiën . .	1½ 〃	29 15/16	〃	30	
Dito	3 〃	45¾	〃	45 13/16	
Dito Binnenl.	3 〃	40 15/16	〃	41 1/16	41 1/16
Amortisable Schuld . . .		10 15/16	〃	11	
Bewijzen Coupon			〃		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.* . .		84½	〃		
Portugal, Obligatiën . .	3 pCt.	46	〃	46 1/16	46 1/16
Dito 1856	3 〃	44 11/16	〃	44 13/16	44¾
Dito Uitgestelde			〃		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	105¾	〃	105⅞	
Dito bij idem 1828/1829	5 〃	103⅝	〃		
Cert. bij idem 1831/1833	5 〃	90 15/16	〃	91⅜	
Dito bij idem 1840 . .	4 〃	85½	〃	85⅞	85⅞
Dito bij *Stieglitz* . .	4 〃	85½	〃	85¾	85¾
Dito Nieuwe . . .	4 〃		〃		
Dito 5de Serie . . .	5 〃	97½	〃	97⅝	97⅝
Dito 1855, 6de Serie .	5 〃	101¾	〃	101⅞	101⅞
Dito adm. te Hamburg	5 〃	98¾	〃		
Dito dito te Londen .	5 〃		〃		
Dito dito dito .	4½ 〃	98⅜	〃		
Inschrijving in Assignat.	6 〃	65¾	〃		
Certifikaten van dito .	6 〃	65¾	〃	65⅞	
Spoorweg Aktiën . .	5 〃	76	〃		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*		〃		
Obligatiën	4 pCt.	81⅜	〃	81¾	81⅝
Pruissen, Obligatiën . .	4½ 〃		〃		
Aandeelen 1854 . . .	3½ 〃		〃		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 〃	80⅛	〃		
Dito dito	4 "		〃		
Dito Metalliek . .	5 〃	77½	〃	77 9/16	77½
Dito Rente Amsterdam	5 〃	87 1/16	〃	87⅛	
Dito Nationale 1854 .	5 〃	77 9/16	〃	77 11/16	77⅝
Dito dito	2½ 〃	39⅜	〃	39 7/16	
Weener Bank-Aktiën . .	*f*	1119	〃		
Dito Aand. fl. 250, 1839 .	〃		〃		
Dito dito 250, 1854	4 pCt.	329	〃		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		41⅛	〃		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 〃		〃		
Dito bij *Rothschild* . .	5 〃		〃		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 〃		〃		
Dito	3 〃		〃		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 〃	99¾	〃		
Dito 1839 van £ 100 . .	5 〃		〃		
Dito 1843 〃 £ 100 . .	5 〃		〃		
Dito 1852	4½ 〃		〃		
Sardinië	5 〃	91	〃		
Peru, Geldl. 1854 . . .	4½ 〃		〃		
Dito te Parijs			〃		
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1 〃	14⅞	〃	15 3/16	
Venezuela, dito 6 pCt thans	4¾ 〃		〃		
Dito Uitgestelde . . .	2¼ 〃		〃		
Grenada, Obligatiën . .	3¼ 〃	18⅜	〃		
Dito Uitgestelde		5 11/16	〃		
Mexiko dito	3 〃	18 11/16	〃	18¾	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	*f*		〃		
Dito dito	〃 B 〃		〃		
Dito bij *Rothschild* . .	6 pCt		〃		
Amerik. Bank-Aktiën			〃		
Illinois Spoorweg-Aandeelen		79	〃		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	85	〃	85½	85¼
Louisiana	5 〃		〃		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 〃	3¾	〃		

Handel-Maatschappij kontant 143; Russische Spoorweg doorgef. 246; Hypotheek 4½ pCt. 90⅜.

Binnenlandsche fondsen onveranderd. Spaansche en Oostenrijksche iets minder gewild. Russische 4 pCt., zoo mede Poolsche, zeer gezocht; Illinois mede williger gestemd.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ 4 pCt., Diskonto 3½ pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Nov. België 2½ pc. 56.87½p; 4½ pc. 99.75; Metal. 81.62½g; Nation. 81.87½; Spanje 1½ pc. 29.75p; 3 pc. 41.62½g.

PARIJS, 8 Nov. Rente kont. 4½ pc. 96.—, op tijd 3 pc. 73.75; Credit mobilier 972; Fr.-Oost. Spoorw. 656; Spanje 1½ pc. 30⅝; 3 pc. 42¼; Rom. Leening 94½.

MADRID, 4 Nov. Spanje 3 pc. 42.65; 1½ pc. 31.99.

LONDEN, 8 Nov. Cons. 98; Braz. 5 pc. ——; 3 pc Mexiko 20⅛; 4½ pc. Peru 91½; 3 pc. id. 74½; 4½ pc. id. doll. bonds 79½; Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela ——; 2¼ pc. id. ——; 5 pc. Port. 47¼; 3 pc. Spanje 47½; 1½ pc. id. 30⅝; Amortiz. ——; Coupons —; 4½ pc. Russen 103; 5 pc. id. 113; 2½ pc. Holland 66¾; 4 pc. id. 100¾; Illinois Shares 75; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 94¼; Ecuador 15¼.

WEENEN, 8 Nov. Met. 5 pc. 86.20; Nat. 86.30; Bank-Aktiën 986; Noord-Bahn akt. 172; Credit Anst. 240; O.-Fr. Spoorw. akt. 266; Lomb. Venetiaans. 124; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.31; Goud 3; Zilver 3½.

BERLIJN, 8 Nov. Stieglitz 5de serie 104; 6de id. 103; Rusland 5 pc. 110⅜; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅜, Diskonto 5.

HAMBURG, 8 Nov. Mexikanen 4⅞, Spanje 3 pc. 39; 1½ pc. 29, Rusland 5 pc. 106¼, 4½ pc. —, Vereinsbank 96⅞, Noord-Duits. bank 86⅞, Wissel op Londen kort —.—; 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 8 Nov. Metalliek 5 pc. 80⅝, Spanje 3 pc. 40⅝; 1½ pc. 29⅞, Wissel op Londen 117⅛, Weenen 117¾; Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 5.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 8 Nov.

Tarwe in een doen: 133 ℔ witb. Poolsche *f* 330; 132 ℔ dito *f* 318, 320; 131 ℔ bl. dito *f* 300.

Rogge onveranderd: 124, 128 ℔ Galatz *f* 178, 186; 122 ℔ ger. dito *f* 164; 124, 125 ℔ Pruissische *f* 182, 187; 116, 118 ℔ Petersb. *f* 170, 174; 116, 118 ℔ Archangel *f* 170, 174, 127 ℔ Deensche *f* 184.

Garst prijshoudend: 116 ℔ Deensche *f* 180; 105 ℔ j. Vriess. Winter *f* 152.

Haver prijshoudend: 100, 101, 102 ℔ fijne dikke *f* 490, 5; Koningsb. *f* 9½ per 100 k°.

Boekweit iets lager: 117, 119, 120 ℔ Holst. *f* 175, 181, 183.

Op 6 vaten Olie in April ek. 77; Nov. 74½ £. *Lijnzaad* prijshoudend: 112/13 ℔ Odessa *f* 335; 110 ℔ Tangarok *f* 327½. *Raapolie* op 6/w. *f* 43½; Vliegend *f* 42; 1°. Mei ek. *f* 42½; Dec. *f* 41¾ a ⅝. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30; 1°. Maart ek. *f* 30, ¼, a 30; April *f* 30¼, ½ a ¼; Mei *f* 30⅝, ¾ a *f* ½; Dec. *f* 29½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36.

SCHIEDAM, 8 Nov. Moutwijn *f* 14,25; Jenever *f* 19,75; Amst. Proef *f* 21,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,40 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Nov. Citizen (st.), Londen.
HELVOET, 8 Nov. Therese (st.), Grangemouth.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Nov. De Groot, Twee Zusters, Londen.
BROUWERSHAVEN, 7 Nov. Van Zanten, Commissaris des Konings van der Heim, v. Rott. n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

CARDIFF, Balmoral, Lovius: 1148 staven, 822 platen IJzer, 20 bos Plaat-IJzer, Wm. Kolkman, te Dordt.

HULL, Sea Horse, Sadler: 992 staven, 200 bossen, 14 platen IJzer, Wm. Kolkman, te Dordt.

——, Sea Gull, Sawijer: 2086 staven, 40 bossen IJzer, Wm. Kolkman, te Dordt.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 8 November 4 p. 9 duim.
KEULEN, 8 〃 4 vt. 1 〃

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 8 November, in het O. Z. Heeren-Logement.

1. De Opstallen der Fabriek-Gebouwen, Schans, Bolwerk Sloten, HH 74 à 79; *f* 104,000, Opgehouden. — 2. Huis en Erve, Nieuwendijk, L 74; *f* 6150, *f* 100, J. M. Dijkers. — 3. Dito, Kerkstraat, JJ 282; *f* 3625, *f* 50, L. Hartgerink, R. Wz. — 4. Dito, Passeerderstraat, HH 198; *f* 640, F. Fuchs. 5. Twee Huizen en Erven, Lindengracht, QQ 102 en 101; *f* 2475; *f* 50, G. van Heerde. — 6 Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, MM 353; *f* 3575; *f* 25, Opgehouden. — 7. Huis en Erve, Noorder Kerkstraat, PP 725; niet geveild. — 8. Dito, Nes, A 3 en 4; *f* 4150, *f* 900, A. F. Sondorp. — 9. Twee Huizen en Erve, Rozenboomsteeg, E 348 en 347; *f* 6000, J. J. Evers. — 10 Huis en Erve, Oude Schans, R 304; *f* 2975; *f* 20; P. D. Lusink — 11. Dito, op het Dorp Zevenhuizen bij het Haarlemmerplein, UU 835; *f* 1100, A. Beekman. — 12. Dito, N. Z. Achterburgwal, G. 12; *f* 4800, J. J. Evers. — 13. Dito, tweede Leliedwarsstraat, MM 405; *f* 3300, Opgehouden. — 14. Huis, Tuin en Erve, Anjeliersstraat, OO 291; *f* 1300, *f* 25, G. van Heerde. — 15. Huis en Erve, Slijkstraat, B 123 en 124; *f* 2525, *f* 40, F. Reysenbach. — 16. Pakhuis, open Erf en Erve, Brouwersgracht, QQ 36; *f* 2000, *f* 2, Opgehouden. — 17. Huis, Funen, T 16*a*; *f* 1000, *f* 2, D. Vernij. — 18. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Boomsloot, N 351, alsmede Huis en Erve, achter gemeld Perceel, N 248; *f* 4000, Opgehouden. — 19. Huis en Erve, naast Perceel N°. 18; *f* 520, Dito. — 20. Dito, O. Z. Voorburgwal, K 526; *f* 5600, *f* 400; J. Went, Jr. — 21. Dito, Leidsche Kruisstraat, CC 122; *f* 1000, R. W. Hartgerink. — 22. Dito, Haarlemmerdijk, UU 326; *f* 3050, *f* 70, P. A. Coelewij. — 23. Dito, Rapenburg, U 271; *f* 1875, *f* 125, H. G. Scheltema. — 24. Dito, Haarlemmerdijk, UU 220; *f* 2625, *f* 300, P. J. Degens. — 25. Dito, Sint Anthonies-Breestraat, C 74, *f* 2975, Opgehouden. — 26. Dito, eerste Rozendwarsstraat, EE 83; niet geveild.

Advertentiën.

(742) Heden overleed na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijne dierbare Dochter THRESIA WILHELMINA HUBERTA.

W. KLUYTMANS Az.

's BOSCH, 7 November 1858.

(744) Heden overleed alhier de Wel-Eerwaarde Heer JOANNES JACOBUS REIJNERUS LECLER BOS, Kapellaan te Pekel-A, na tijdig voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 40 jaren en 7 maanden, waarvan ruim twee jaren der priesterlijke bediening waren gewijd.

BEDUM, den 6 November 1858.

Wed. F. BOS, geb. LECLER.

(723) In een der voornaamste steden van Zuid-Holland wordt op 1 Februarij ek. gevraagd: Een **Banketbakkers Bediende,** van de R. K. Godsdienst. Brieven *franco* Letter O bij den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst.* De echtgenoot van K. S....., te *Utrecht*, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S..... zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (626)

Drukkerij en Boekhandel van P. N. VERHOEVEN, te 's Bosch.

Voor *f* 6.00 in plaats van *f* 9.00.

DE LEVENS EN DADEN

van

GODS HEILIGEN,

benevens breedvoerige onderrigtingen over de hooge feestdagen door het geheele jaar, over de feestdagen van de H. Moeder Gods, enz. enz.,

DOOR

P. M. HUGUES,

Priester van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers.

12 deelen in gr.-12.

Dit uitmuntend werk, voegt bij eene zakelijke beknoptheid de hoogst mogelijke volledigheid. Elk deel bevat de Levens der Heiligen van eene maand, benevens de uitleggingen der feesten, welke in die maand gevierd worden.

Zoo lang de voorraad strekt, worden ze het exemplaar afgeleverd aan ZES GULDEN de 12 deelen. (667)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.